

Dissertatio inauguralis medica sistens casum de metu hydropiseos mature curandae / [Johann Christoph Schuchmann].

Contributors

Schuchmann, Johann Christoph.
Ludolf, Hieronymus.
Universität Erfurt.

Publication/Creation

Erfurt : Grosch, 1725.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/f8q758d3>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

DISSERTATIO INAUGURALIS MEDICA
SISTENS CASVM

DE METV
HYDROPISEOS
MATVRE CVRANDÆ,

QVAM
PROPITIO NVMINE ADJUVANTE
RECTORE VNIVERSITATIS AC PRO-CANCELLARIO,
PRO MAGNIFICO, MAXIME REVERENDO, PRÆNOBILI, AMPLIS-
SIMO ATQVE CONSVLTISSIMO

DOMINO
CHRISTOPHORO IGNATIO
DE GVDENVS, J. V. D.

INSIGNIS ECCLES. COLLEG. S. SEV. CAN. CAP. ET SCHOLAST. EMINENT. AC
CELSISS. PRINC. ELECTORIS MOGVNT. CONSIL. ECCLESIAST. EJVSDEM-
QVE PER THVRING. IN SPIRIT. SIGILLIFERO,

IN ALMA AC PERANTIQVA HIERANA
NDVLTV GRATIOSO AMPLISSIMÆ FACVLTATIS
MEDICÆ

SVB PRÆSIDIO
DN. HIERONYMI *Sudolff*

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,
CONSILIARII ET ARCHIATRI ELECTORAL. MOGVNT. FAC. MED. ET PHILOS.
ASSESS. ORDIN. N. N. CHTMIÆ ET MATHEM. PROF. PVBL.

DN. PATRONI, PROMOTORIS ET HOSPITIS SVI COLENDISSIMI

PRO GRADV DOCTORIS MEDICI
ET PRIVILEGIIS ATQVE IMMVNITATIBVS ANNEXIS
RITE IMPETRANDIS

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTET

O. CHRISTOPH SCHVCHMANN, *Ziegenrückens.*

AVTOR ET RESPONDENS,

DIE JUNII ANNO M DCC XXV.

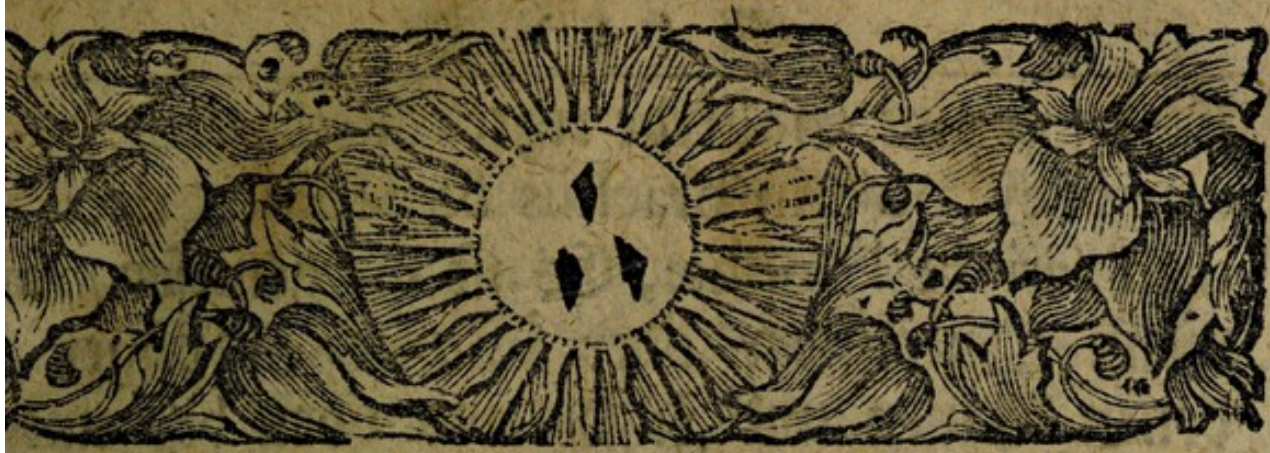
IN AVDITORIO MAJORI, COLLEGII MAJORIS, HOR. CONSVET.

ERFORDIÆ, Typis GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

DEO TRINO
PARENTIBVS HONORATIS
SIMIS PROXIMO AMAN-
DISSIMO

ET

AMICIS
AMICISSIMIS

HISTORIA CASVS.

Vulier ætatis 46. annorum, ma-
ritata per 22. annos, liberis
gaudens 7. temperamenti
phlegmatici, & subtumidæ
corporis superficiei, valde me-
ticulosa, & terrori, & iracun-
a subinde facile obnoxia, potui tenui asueta,
tæque sedentariæ dedita, postquam ante 6.
mos ultimam prolem peperit, die 8. fluenti-
us adhuc lochii, incendium repente exortum
se audit & hinc magno terrore afficitur, ita
t fere nesciret, quid faceret, sentiens hinc sta-
m palpitationem cordis, & motum circa re-
onem istius prorsus peculiarem: Als wenn

sichs wie eine Gallerde regte: Percipiens quoque brevi post in brachiis & pedibus decubitus feri & lymphæ, Es ist ihr gewesen / als wenn Quecksilber oder Wasser-Tröpfffen in denen Armen und Füßen von oben bis unten an inwendig hinunter lieffen / ita ut spatio viginti quatuor horarum tumor œdematosus in manibus æque ac pedibus apparuerit, qui etiam majus & majus incrementum sumsit cum debilitate artuum, doloribus eorundem vagis, lenioribus tamen, appetitu debili, lochiisque abhinc emanantibus, neque postea & hucusque mensibus non amplius fluentibus, à quo malo vero hæc mulier spatio 4. hebdomadam tunc temporis debite fuit liberata & curata, remanente tamen subinde habituali palpitatione cordis. Hoc anno vero 1725. circa finem hyemis in itinere suscepto in frigidationem manuum & pedum, aliaque incommoda perfert, metu, terrore & ira subinde afficitur, potum frigidum sæpius admittit, & interea successivè tumorem circa talos pedum rursus experitur, vesperi cum primis apparerem, & mane rursus evanescentem, quem, lice

post

postquam illa domum redierit, successive in pedibus auctus fuerit, illa tamen negligit, considerens naturæ, & reputans, hoc malum, sicuti olim, ita & nunc facile & vel sponte recessurum esse. Interea inter 8. hebdomadas, praeterito cum primis diætæ regimine adhibito, & remediis domesticis solum admissis, tumor in pedibus magis magisque excedit, neque noctu amplius penitus recedit, totos pedes occupat, mollis equidem, digiti impressioni cedens & brevi temporis momento rursus protuberans, inopinato vero magis magisque ascendens, ita ut universa corporis & faciei imprimis superficies tumidior & gracilior reddatur, cum primis circa oculos, & facies mirum in modum pallescat. Urina parcius, quam olim, profluit, insigniter tincta, rubicunda nonnihil, sedimentum crassum, rubicundumque scorbuticum deponens, supervenit difficilior respiratio sub incessu paulo concitatiori vel scalarum ascensu, recurrente rursus palpitatione laudata. Appetitus ad esculenta est valde debilis & a partu dolor ventriculi compressivus oboritur, ad motum vero est intensus, membra omnia sunt

gravia cum totius corporis lassitudine successiva. Consilio Medico itaque opus est maturè.

RATIO INSTITVTI.

Quoniam mos consuetus & hucusque laudatissimè nunquam interruptus exigit, ut pro honoribus in medicina supremis rite adipiscendis Dissertationem Inauguralem habeam, multa equidem mihi oborta sunt themata, quæ mihi arriserunt, inter ea vero vel maxime placuit *Casus præfixus de metu hydropiseos mature curande*, a Celeberrimo quodam Medico mihi communicatus, cujus resolutionem atque evolutionem meditari eo lubentius suscipi, quo magis me nunc ad praxin clinicam tanquam Medicus Practicus accingere teneor: Jam vero Hydropisis est affectus, inter quamplurimos morbos facile princeps, juxta istud vulgare: *Hydrops, quartana, medicorum scandala plana*: Adeoque haud incongruum erit, si vires meas tentem atque experiar, quomodo ejusmodi malo, dato casu, juxta mea posita fundamenta & concepta principia, sit contrahendum, quibus causis resistendum, quæ sym-

ymptomata tollenda, quibus remediis & stirps
 e radix totaliter evellenda. Quem enim ad
 nodum DVX BELLII ante bellum & armis &
 milite esse debet instructus, nec minus noti-
 â debitâ, qui in omni eventu hostis sit vin-
 endus, arcendus, depellendus, ita Medicum
 uoque antea oportet prolixè nosse, quid sit
 sciendum, ut q. f. p. semper juvet, nunquam
 noceat. Faxit SUPREMVVS OMNIVM RE-
 VM ARBITER AC MODERATOR, ut per
 uam Gratiâ atque Clementiam in praxi mea
 Medica nunquam noceam, sed semper juvem,
 et sim in consiliis & remediis dandis nun-
 quam non cautus & circumspèctus, ut curem
 citò, cito & jucundè: IDEM quoque, jam
 præsertim, ex alto vires largiatur, ut Benevolò
 pectori, cujus benevolentiam mihi debitissimè
 peto, in sequentibus lineis condignam & con-
 annam præbeam

CASVS PRÆFIXI EVOLVTIONEM.

§. I.

icuti ex *ungue Leonem*, ita in præsentî casu me-
 tum hydropiseos mature curandæ, sequen-
 tia satis evidentia *criteria diagnostica* innuunt:

1. Tu-

1. Tumor pedum œdematosus circa talos in principio & dein per universos pedes se extendens, hoc ante de novo demum exortus, omni procul dubio ab infirmitate frigidatione manuum & pedum in itinere dependens, frigido potu, metu, terrore & ira quoque suum symptomatum conferentibus, qui successive magis magisque auctus est, & propter neglectum confirmatus, nullis adhibitis debitis remediis, & admissio pravo diæta regimine, majus indies incrementum sumens; Præterea noctu haud amplius penitus recedens, totos pedes occupans & inopinato magis magisque ascendens, cum universa corporis & faciei cumprimis superficie tumidiore & graciliore reddita, circa oculos præsertim, facieque mirum in modum pallescens.

2. Urina parcius, quam olim profluens, insigniter tincta, rubicunda nonnihil, sedimentum Crassum ruficundum deponens. 3. Vero in hoc statu signum Hydropiseos futuræ pathognomicum est difficilior respiratio, seu dyspnœa sub incessu paulo concitatiori & stellarum ascensu eveniens, cum cordis palpitatione.

§. II.

Qualis vero futura sive metuenda sit species Hydropiseos, non æquè determinari hoc in casu potest, sed experientia omnium rerum Magistra testatur, simili constitutione p. n. corporis, nunc anasarca nunc leucoplegmaticam, nunc hydropem asciticam nunc pectoris hydropem oriri, pro vario nimirum subsequo & superveniente decubitu materiæ peccatis & abundantis Serosæ, vel debilitate majori vel

ori hujus vel illius partis, unde ratione hujus æque
 e, quoniam cura omnium hydropiseos specierum
 plurimis similis est, mihi licitum erit, non solum
 hunc casum attingere, sed paulo latius quoque ideam
 ariarum hydropis specierum ratione *nominis æque ac*
depingere.

§. III.

Ratione *nominis Hydropisis* est vocabulum origine
 Græcum, Latinitate donatum, hydrops, Latinis ipsis,
 qua intereus, dictum: Græcis itaque ὑδρωσις, ὑδρωψ &
 ὕδρωψ audit. Et vocabulum ὑδρωψ ab *Hippocrate Nostro*
 tripliciter sumitur 1.) pro aqua, vel seroso humore,
 pro vel lymphâ hodie dicta in l. 4. de morb. in quibus
 le vero sunt pituita, sanguis, bilis & aqua, in Græco tex-
 to: ὑδρωψ. & l. 2. de morb. ὑδρωψ, Aqua, effluit aliquan-
 tum purulenta. 2.) pro homine hydropico, in l. de
 stern. affect. Et crassam urinam reddit, qualem hydrope
 laborantes. 3.) ipsi significat affectum p. n. in quo corpus
 quoso humore abundat, illudque intumorem extollitur, ubi
 statim secundum hunc Nostrum Dictatorem sequi-
 tur, tympanitem, sibi relictam, non esse propriè hy-
 dropem, cum ibi distentio a flatibus potius oriatur,
 quæ merito jure dicitur die Windsucht. Contra ve-
 ro hydropis nomine rectè insigniri Cachexiam serosam,
 nasarcam, Leucoplegmatiam, hydrocephalum, hydropem
 pectoris, pericardii, hydropem ascitem, uteri, & hy-
 drocelen, hydropem manuum & pedum, utpote in quibus
 omnibus revera est aqua: Germanis rectè hydrops
 dicitur die Wassersucht.

§. IV.

Ratione rei vero *hydropisis* est tumor *p. n.* *aquosus* & mollis, nunc in habitu corporis unius vel plurium partium, nunc in cavitate abdominis, capitis, pectoris, pericardii, uteri, feroti, artuum exteriorum compertus, ab aquarum five humorum ferolorum *p. n.* collectione & stagnatione, & hinc subsequa extravasatione, cum adjuncta majori vel minori acrimonia, partes hinc inde rodente in quibusdam, cum fluctuatione interdum.

§. V.

Generis loco stat tumor *p. n.* in hoc enim conceptu generali optime convenit cum aliis quoque tumoribus, ubi tamen ab alia causa materiali, & non ab aqua partium fit distensio. *Differentiam autem specificam* reliqua definitionis verba in §. ant. innuunt, ut videamus, quomodo hydropes varii tum a se invicem tum ab aliis morbis, sint distingvendi.

§. VI.

Sic *hydropici differunt*, vel maxime a nimis obesis, five corpulentia nimia laborantibus, in iis enim aqua stagnat & mollities est, in his potius particula *υριχεαι* salino-sulphureæ, sanguinis copia, præter modum & ultra vires, tumorem *p. n.* corporis causantur unde videndum probe, ne obesi nimis interdum pro hydropicis habeantur, quo de vid. Hœchstederus Dec. 10. p. 418. Multo minus hydropicæ conveniunt cum gravidis, siquidem in illis, aqua in abdomine vel utero, præter naturam est collecta, in his vero tumor est
lau

audabilis, a concepto & præfente foetu exortus: In illis inferior abdominis regio intumescit, mammae vero detumescunt, & tumor undique æqualis & mollis magis, in his tumor abdominis sursum ad præcordia versus tendit, magis inæqualis est & durior. In illis color faciei est pallidus, ad livorem inclinans, vel lividi ipsi oculi, in his vero & color & vigor oculorum præsens est. In illis gravitas membrorum & totius corpore lassitudo, in his non item: Quod si aqua in ætuatione se simul manifestet & sitis urgeat, & urina tinctura rubicunda, sedimento crudo, rubicundo & scorbutico turgeat, magis magisque præsentia hydropis innuitur. Interim cautissime est procedendum, quoniam possibile est, ut in intemperie phlegmatica & cachexia simulationem fieri posse non repugnet, unde sæpe decipiuntur medici, ut, dum motus foetus non apparet, pro sola hydropica talem habeant & tamen experiantur etiam inter curam foetus perfecti exclusionem, vel metum abortus, vel abortum ipsum. In nostro præfixo casu non esse suspicionem foetus, ex eo patet, quia menses jam ante 6. annos manserunt, nec hætenus redierunt, & tumor præsertim, in casu descriptus, mollis & œdematosus, tam æqualiter per totam corporis superficiem compagem manserit.

§. VII.

Sic *hydropici differunt* quoque inter se invicem, tam ratione partis affectæ, quam aliarum circumstantiarum varietate, quare si vel centum hydropicorum casus & observationes compares, vix tamen unum & al-

terum in omnibus deprehendes æqualem; Unde fluunt variæ hydropiseos differentiæ ac soecies: Unde hydrops est vel *universalis* vel *particularis*: Ille est quando in pluribus corporis aut superficiiei partibus apparet, sicuti est 1. *Cachexia* serosa, recte primus hydropis gradus, sive principium, dicta, *metus*, alias & a me, *hydropiseos* audiens, siquidem in descripto casu reperienda & in §. 1. repetita symptomata satis innuunt & Cachexiam confirmatam præsentem esse, & metuendam nunc proximius ulteriorem tumoris hujus aquei excretionem i. e. ulteriorem hydropis gradum subsequaturum. 2. *Anasarca*, quando universi corporis & faciei superficies magis tumida & exaltata redditur, magis mollis, & in superficie brachii, pectoris, dorsi, abdominis tactui cedens & a compressione foveam relinquens, 3. *Leucophlegmatia*, quæ a priori colore magis albo & palliditate intensa, a pituita viscida alba, cum sero sive aqua extravasata conjuncta, exortum ducens. Hic vero sive *particularis* est quando peculiarem corporis partem occupat, pro partium varietate, quas affligit, nomen sortitus; Ita aqua coacervatur in capite, exoritur *hydrocephalus*, si in pectore, hydrops pectoris, si in scroto, hydrocele, abdomine, ascites, in utero, hydrops uteri, in pedibus vel manibus, *adema pedum vel manuum*; Nec innumeres sunt aliæ partes & cavitates: Sic exemplum *Horstius in observat.* affert de aquis copiosis, in omenti bursa conclusis, non tantum bursam istam, sed abdomen quoque insigniter tumidum reddentibus: *Meckreus in observ.* Chirurg. recenset aquas in ipsa pectoris

ritor

ritonei duplicatura conclusas, speciem ascitidis producentem.

§. VIII.

Subiectum sive *partes affectæ*, in quibus hæc tragædia luditur, sunt laudatæ partes, in quibus hæc aqua superflua, stagnat atque subsistit, vel universaliter magis vel particulariter, in antecedenti §. & def. jam nominatæ: Licet vero operæ esse videatur jam recensere singulas quoad peculiarem suam constitutionem, situm, nexum, ordinem, ductus, & ita porro, anatomice, ob præclusionem tamen temporis easdem ex Anatomia supponere cogor, ad doctrinam de Causis potius me conferens.

§. IX.

Causa immediata & proxima, sive efficiens, est aquarum sive serosorum humorum, in dictis partibus p. n. collectio, stagnatio, & hinc subsequa extravasatio, quæ non potest non inde tumorem talem aquosum inducere, siquidem tonus, sive debitum & connatum robur partium læditur, pars affecta inde intumescens, in hydrope equidem subito oborto, sæpius tensa & dura apparet, propter aquosum vero principium deinde laxatur successive magis, magisque, nisi tympanitis & flatus superveniant, aut comites sint.

§. X.

Causam mediatam, sive *antecedentem* constituunt, chylicatio & sangvificatio depravata, aut vitiata; qualis enim chylus, talis sangvis, qualis sangvis, tales sunt reliqui humores, talis ipsa sanitas, vel vice versa, corporis & ejusdem partium p. n. constitutio: Ori-

tur vero ista prava chylicatio vel sangvificatio a fermenti in ventriculo vel in intestinis contenti debilitate, defectu majori vel minori, qualitatibus constitutivis naturalibus deficientibus, vel a Calore innato ventriculi & intestinorum desciscente, a laxitate fibrarum & pororum causata majori, a cruditatibus & reliquis vitiosis in ventriculo atque intestinis contentis, quibus presentibus neque digestio alimentorum in ventriculo fieri debita, neque chylicatio subsequi solita fieri potest, unde chymus in ventriculo, & chylus in intestinis haud debite preparantur, sed potius similibus in subjectis in vappam viscidam, aquosam mucosam & putredinalem, coloris vividi in lividum rubri in pallidum, manifestum indicem, transeunt, & hinc crudior non nisi, & serosior, quam par est, chylus, delicatissimum venarum lactearum, receptaculi communis, Pecquetiani dicti, ductus thoracici, ipsarumque arteriarum & venarum, genus transilit. Interea in laudatis vasis lacteis & mesenterio ipso, funemora atque obstructions, subsequuntur rupturæ ut crudiores particule eo facilius transire possint (quod assertum confirmant rosiones & erosiones cutis in hydropicis facile fientes, & quod sentiant in superficie facile & in momento quasi assumpta acria piperata, calida, irritationem, titillationem causari: Chylicationem vero pravam, hujusque chyli communicationem in sangvine pressio pede insequitur pessima sangvificatio, per superius dictam regulam, in praxi observatam, ac ratione approbatam: *Quali chylus* &c. unde fluit provido amne cachexia, profunda

iffimum serosorum affectuum pelagus, sicuti enim ex minima scintillula maximum incendium oriri potest, ita ex Cachexia, ni mature eidem obviam eamus, turbulentissima hydropis species sequi potest, haud raro quoque, *testantibus Actis Medicis*. secuta.

§. XI.

In ordine causarum *causæ procatarticae*, sive remote succedunt: *Naturales*, *Nonnaturales*, & *Præternaturales*. Inter naturales primum locum obtinet temperamentum phlegmaticum, facilius stasibus seri æque sanguinis auscultans, quale fuit in casu allato; Cæterum minime repugnat, etiam in reliquis temperamentis ob malum diætæ regimen & fusionem humorum præternaturalem, simile malum oriri posse. Secundum, dum fæminæ sunt frigidiores & serosiores, servat sexus sequior, facilius hoc malo tentatus, experientia confirmante, quod fæminæ, præ viris sæpius & frequentius, ob non fluentes, obstructos vel permanentes menses, ad minimum tumore œdematoso pedum & cachectica facie, & cachectico habitu totius corporis vexentur. Senes porro sunt frigidi atque debiles, unde ex ordine naturæ hæc ætas magis huic malo est obnoxia. Regio sive clima potius promissive se habet & maxime erit attendendum vitæ genus. Unde sequuntur nunc pro causis non naturalibus sex non naturales: Aer frigidus præter modum admissus in manibus & pedibus haud raro œdema pedum & manuum causatur, quod malum hinc facile est perniones sequitur: Idem ad hydropem vel manum disponit, si in æstu solis aut exercitio & incal-

scen-

scientia corporis subito admittatur; Potus quoque cre-
 brior & copiosior, frigidus & tenuis, in æstu præser-
 tim febrili, post balneum, aut quavis excedenti cor-
 poris incalescentia, viscera abdominis nimis frigida
 reddit, noctu præsertim continuatus, aut ante meri-
 diem assumtus, hydropem subitaneum infert, sicuti in
 temperantia ebriosa quæcunque, vinum ipsum gene-
 rosum & V quoque nimius abusus colliquationem
 humorum nimiam inducunt, & lymphæ acrimoniam
 augent, cum primis stimulant ad sitim, unde multum
 bibere coguntur, unde fermentum ventriculi ablu-
 tur, fibræ stomachi fiunt laxiores & flaccidiores æqu-
 ac in intestinis, cruditates in stomacho augentur, nutri-
 tionis opus læditur, obstructions producuntur. Mo-
 tus deficiens, ac vita sedentaria, plurimum heic faciunt
 Motus quoque excedens & excalescentiam corpori
 causans, superbibita frigida, nocet. Terror, metus
 tristitia, stasibus humorum: facile ansam præbent, con-
 tra ira resolutionem & fusionem causatur, & potu in-
 super adsumpto, similes quoque hydropis species ad-
 ducere valet. Somnus nimius statui cachectico quo-
 que favet: Die so viel schlaffen, sehen öffters sehr dü-
 stig aus. Et vigiliæ protractæ cruditates pariunt, fo-
 licem malorum horum matrem; Agmen claudat
 vel nimix excretiones, cum primis per alvum: de ar-
 tificialibus notat *Poterius Cent. 2. c. 29.* Leucophleg-
 matiam & ascitem a variis catarcticis male adhibiti
 crebrioribus aut fortioribus exortam. Idem valet de
 non naturalibus, & præternaturalibus, alvi, e. g. pro-
 fluvio diuturno, ptyalismo diuturno & pertinaci, dy-

enteria, iplo veneris quoque abusu: Vel deficientes excretiones urinæ, & transpirationis insensibilis. Res præternaturales innumeræ sunt huc referendæ: Ex vitio viscerum primo loco stant renes, p. n. affecti, ulcerati, debilitati, obstructi, officio suo minus debite perfungentes, excretionem urinæ sufficientem, e. assumptis respondentem, minus præbentes: Exinde enim certum prognosticum Potatores sibi formare valent, si neque sufficienter mingunt, neque suant, se evasuros esse hydropicos: Porro ex vitio aliorum viscerum nobiliorum oritur hydrops a ventriculi debilitate, intestinis flaccidioribus, hepate, liene, mesenterio, utero &c. male affectis, scirrhis in glandulis mesenterii, hepate, liene, ulcere mesenterii, vulnere hepatis, indispositione pulmonum, empyemate, sputo cruento, ipsaque phthisi. Porro vari alii affectus p. n. tam chronici, quam acuti ipsi, post se relinquunt hydropem hunc vel illum: Sic febres intermittentes chronicæ, inprimis quartanæ diurnæ, male curatæ, ob potum in paroxysmo nimis copiose admissum, & ipsæ ardentes interdum ob similem causam, & continuato præsertim copiosiori potu post febrem œdemata, tumores serosos, ipsamque hydropisin inducunt! Sic asthma tam humorum quam convulsivum, confirmatum, & orthopnoea præsertim, post se trahunt ordinario fere hydropem. Ita icterus flavus ac niger, sanguis p. n. vel retentus, vel ultra modum excretus, suppressæ hæmorrhoides, menstrua consueta ante tempus suppressa, hæmorrhagiae

giæ quoque nimia metum hydropiseos, vel hanc ipsam
causantur, & ita porro.

§. XII.

Quænam autem causæ ex his in præfixo casu
concurrerint, facile ex historia ipsa applicari ac sup-
pleri potest. Hic potius inquirendum, unde deper-
deat hoc, quod hæc causæ naturales, nonnaturales &
præternaturales, licet in aliis quoque subjectis simili-
bus visis præsententur, & in majori quidem sæpe
gradu observentur, hydropem tamen non æque cau-
sentur, & vice versa, quod is, qui non tam est strenuus
potator, quam alius, qui præ alio diætæ regimen me-
lius observat, qui etiam haud patitur recensitos tan-
tos affectus, nihilominus tamen citius hydropem sen-
tiant; Hoc in robore majori vel minori naturæ, dispo-
sitione totius corporis, vel certarum solum partium
peculiari, idiosyncrasia, olim forte causata læsione
quadam partium affectarum, licet sæpe patientibus de
eadem haud amplius constet, earundemque majori
vel minori debilitate est quærendum: In nostra ægre-
cum primis tumores œdematosi in manibus & pedi-
bus ante 6. annos fuere, unde debilitatis his partibus
semel, facile, causis sufficientibus & dispositione cor-
poris faventibus, iidem recurrere & metus hydro-
piseos ipse supervenire potuere.

§. XIII.

Prognosis in omnibus hydropis speciebus a confi-
deratione causæ remotæ & constitutione viscerum ab-
dominis, imprimis renum, a tempore durationis ma-
jori

ris vel minoris, aliisque circumstantiis determinari: In genere dicendum, omnem hydropem esse periculofum satis, de quibusdam autem majus adhuc periculum prædicere valemus: Sic juxta *Hipp.* hydrops ex feбри, præprimis acuta, mali ominis est, quoniam vires valde sunt fractæ & viscera debilitata, idcirco judicandum, si talis affectus cuicumque alii morbo graviori superveniat. Si tussis gravis quoque accesserit, malum est signum, nisi hæc a catarrho, propter aeris e. g. mutationem superveniente, dependeat, convulsiones superveniunt, lethale est malum: si abscessus & ulcera adsint interius atque exterius, facilius propter insignem acrimoniam & copiam feri deperati sphacelus oboritur: Si color p. n. & febris æsertim colliquativa superveniat, difficultas adest curandi, temperatiora enim remedia postulat febris, validiora alias hydrops. Si dejectiones nigræ oboriantur citra assumptionem Medicamentorum Marcellianorum, lethale est. In præsentī casu spem curationis concipere possumus ex eo: quod ante 6. annos demate sit liberata ægra, quod a commisso errore ætatis malum obortum, a causis nonnaturalibus, hinc vitandis, quod non diu duraverit, adeoque nondum veteratum malum, ubi spes est, viscera adhuc satis sana & robusta esse ad sustinendam curam; Licet enim urina parcior sit & insigniter tincta, rubicunda nihil, sedimentum tamen crassum, quod natura sponte educit, bonum effectum adhibendorum diureticorum promittit. Appetitus debilis & dolor a partibus, gravia membra & lassitudo totius ab intermissa

ra dependent, nondum tamen est desperandum, si curandum.

§. XIV.

Hydropisis mature, cito, citius est curanda: Converter autem intentio in omni hydrope, & remedia convniunt, moderatione utrinque pro varietate circumstantiarum instituenda. *Primaria* equidem *indicatio curativa* est, ut serosi & pituitosi superflui humor educantur: Ast, quoniam hoc absque materiæ peccantis morbificæ præparatione minus fieri potest, chylicatio atque sanguificatio est depravata, hinc *secundæ indicationi* prius opus est: Acrimonia humorum est temperanda & corrigenda, & interea tempor utrinque videndum, ut chylicatio & sanguificatio depravata mutetur in bonam, viscera roborentur, interne & externe debita remedia adhibeantur.

§. XV.

Corrigunt & temperant: alcalina, absorbenti terrea, tartarea, & absterfiva remedia: Oculi cancerum, lapides percarum, Judaicus, mater perlarum, crystallia rubra. ☿ ⊕ lat. ☿ solubilis, cremor & crysta ☿ ri, ⊖ Absinth. Fumar. Cent. minor. stip. fabar. onon. Arcan. duplicat. & è liquidis: TR. ☿ r. compos. acris, arcan. ☿ r. &c. quæ duabus diebus vel 3. debe ante reliqua continuari: E. g. ℞. Ocul. ☿ præp. Ma perlar. præpar. ⊖ absinth. Onon. ana gr. XXV. M. F. pulv. mane & vesperi sumendo unam dosin, & simul R. TR. ☿ r. compos. ℞. ☿ dest. Succin. gt. iij. M. Quibus adhibitis in asuetis vomitorium dari potest, aut

er se nausea, conatus ad vomendum, vel ipse vomitus urgeat: v. g. Rec. ♀. *emet. gr. iij.* ♂ *absinth. gr. vj. nat. gr. ij.* M. Vel purgantia sunt adhibenda, hydragoga cumprimis, rad. esulæ, s. extr. esul. extr. helbr. nigr. elater. panchymag. Croll. Cathol. Andern.olocynth. M. P. ♀r. mag. g. g. § *dulc. troch. alh. ren. scammon. jalap. aut si mitiora p. r. n. desiderentur, rhab. senna, rad. gialap. mechoac. alb. &c. v. g. ec. Extr. panchym. Croll. ♂β. § *dulc. gr. vij. extr. esul. v. mag. g. g. gr. iij.* ♂ *dest. citr. ver. gt. j.* M. F. *pulul. III. pro una dosi.* vel Rec. *Spec. diaturb. c. rhabarb. ♂j. r. ♂r. scammon. ♀at. ana gr. vij. troch. alhand, gr. j. ♂ost. anis. gt. j.* M. F. *pulv. pro dosi.* Pergendum est abhinc imperantibus, corrigentibus, aperientibus, amaris, ureticis, & martialibus cumprimis: rad. Ari. 5. aorient. herb. abs. commun. s. Pont. hepat. nob. fumar. B. ling. cervin. summit. cent. min. cichor. bellid. gn. sanct. saffafr. cort. cost. ver. cappar. tamarisc. ciam. Schoenanth. croc. ♂ aper. ♀rat. pulv. cachect. uercet. stomach. Ej. † ♂l. cachect. ♂r. ♂. ♀ aper. Pœot. ♂ *dulc.* ♂ *dulc. cochlear.* ♂ *★c. anis. vel dulc. ess. abnt. s. l. comp. fumar. s. l. comp. elix. stomach. TR. laudat. r. ♂. Zvvœelf. pomat. cydon. hellebor. ♂ vol. e. g. Rec. ♂ cachect. pulv. absorb. Wedel. ♂ absint. arcan. dupl. ana. ♂ *dest. l. saffafr. cort. aurant. ana gt. ij.* M. F. *l. a. pulv. n. 4.* esperi sumendus. In subjectis robustis sola limatura ♂is *ari potest: Rec. limat. ♂is ziiij. Cinam. pulverisat 3ij. sacchar. d p. o.* M. F. *pulv. bis in die ad 3j. sumendus. vel Rec. nat. ♂ 3iiij. Cinam. acutiss. pulverisat. 3iiij. Cost. veri 3j. M. fund. vin. Rhen. opt. mens. iij. stent per octo & 10.***

dies, abhinc singulis diebus bis ℥ij. bibantur, vel re-
 qua remedia cum hoc V Sto assumi possunt. vel Re-
 TR. Dis hellebor. s. pomat. ℥ij. l. v. D. binis vel trin-
 horis 40. gt. vel. Rec. Liq. ∇ foli. Fr. ℥β. D. in Vitr. d
 quibus inter laudata semel vel bis in die sumantur 60
 gt. Interea nisi contraindicentur, singulis septimanis
 ad minimum semel blanda laxantia sunt interpoland
 ex pilul. usitat. Stahl. Scherz. Glassian. Francof. ♀ Querc
 vel infus. Laxant. Rec. hb. fumar. C. B. absinth. Pon-
 ana Mj. rad. s. aperient. ana ℥iv. hellebor. nigr. 3v. passu
 min. ℥ij. fol. fenn. s. s. ℥j. rhabarb. elect. ℥β. agar. trochis
 ℥j. Cort. aurant. Citr. ana ℥ij. cost. ver. ℥j. ⊖ ♀r. ℥ij. M
 conc. cont. g. m. affunde V mens. j. stent per ♂ & ♀ filtra
 & exprim. capiatur tertia p. vel dim. & altero die re-
 petatur, si opus sit. Potus medicatus quoque sit: Si
 vino, si admitti potest, indendæ sunt hb. rec. C. E
 abs. Pont. scord. heder. terrest. pimpin. flor. Cent
 min. &c. Cerevisia sequentibus medicata reddi potest
 Rec. rad. armor. galang. enul. fœnic. ana ℥j. hb. menth. salu
 absinth. rosmar. Card. B. lingu. cervin. ana Mj. cent. min
 p. vij. bacc. junip. ℥ij. Cinam. Caryoph. ana ℥β. M. c. c. g
 m. D. in ch. S. Pischel zu einem halben Eymer Kräu-
 ter-Bier. Quibus adhibitis, & pro rei & circumstan-
 tiarum exigentia variegatis, aliisque necessariis inter-
 polatis, diuretica magis cumulari possunt: Rec. TR
 Fr. comp. 3vj. ♂ dest. succ. therebinth. ana gt. iij. Cinam
 gt. ij. M. D. in vitr. 40. 50. & 60. gt. bis in die. Vel Rec
 Ω carm. de tribus ℥β. Ω ⊖ *c. dulc. s. ⊕ dulc. ℥ij. M. D
 30. s. 40. gt. Rec. TR. nephrit. Amelung. C. Rhod. t
 Wedel. ℥β. D. gt. 30. s. 40. sæpius, pro euphorix tamen
 sem

emper heic respiciendæ, cancellis. Rec. *Malvat. junipe-*
rh. ʒj. D. gt. 60. & 80. In robustioribus: Rec. Ω *theri-*
ac. ʒiij. D. 20. 25. 30. gt. successive ascendendo, vel Rec.
ʒi. ʒr. therieb. vel junip. ʒij. D. gt. X. XV. XX. In omni-
 s autem respiciendum, ut tonus & robur ventriculi
 inservetur & augetur per aromatica, stomachica, ro-
 rantia, speciatim trageas aromaticas in mensa adhi-
 ndas, & sic cum DEO & die bene cedet opus. Sudor
 quoque in quibusdam subjectis est suadendus, impri-
 is per balneum Lacon. sed in ascite exulet.

§. XVI.

Remedia externa quoque in tumoribus cedemato-
 manuum & pedum adhibenda mature: Ω *theriac.*
at. ʒiij. at. additis Ω lumbr. volat. formic. C. C. Θ ★c.
 Frictiones frequenter per pannos calidos, vel per
 cutiam deorsum versus optime conducunt. Plan-
 pedum, abdomini asciticorum & scroto tumefacto
chelidon. major. aut geranii Rhobertian. contusa,
l. & fol. rec. bardan. petros. rec. flor. samb. ebul.
am. fol. laur. rad. & succus cucum. asinin. bryon.
r. facculi ex furfur. decoct. stercor. caprill. columb.
bubul. cataplasmata ex rad. hb. flor. laudatis in ∇
v. par. c. ∇ irrorata, inunctiones per olea aromati-
 aut unguenta de arthanita, Agrip. inserviunt, in
 ite verò, vel hydrope pectoris, aut scroti, si omnia
 ail juvent, paracenthesis tentanda.

§. XVII.

Quoad diætam ea talis sit, quæ malo adversetur,
 insuetudo tamen & reliquæ circumstantiæ subjecti
 cujus sunt respiciendæ. Aër sit temperatus, cibi
 eupe-

eupepti, aromatizati, quantum satis, non crudi, potu-
 fit moderatus & per intervalla medicatus, non ver-
 penitus denegandus, alias enim serum subsistens ma-
 gis stagnaret, unda enim undam pellit & acrimonia
 non resolvi poterit, motus corporis q. f. p. augendi
 ambulatione, saltatione, equitatione, aut si hæc vi-
 non, vel difficulter admodum institui possit, artifi-
 cialibus mediis, in motu enim consistit vita & san-
 tas, somnus nimius præcaveatur, & vigiliæ quoque
 nimix, excretiones serventur & si deficere velint, di-
 bite promoveantur, animi tandem pathemata moder-
 rentur.

§. XVIII.

Et ita hoc modo mutatis mutandis, observat
 phœnomenis & indicationibus in ipsa cura se trude-
 tibis, per methodum curandi universalem & parti-
 cularem, vel hunc casum præfixum, vel similes alii
 B. C. D. me curaturum esse confido, & concludo: De-
 pro immentia, quam mihi per totum vitæ meæ gen-
 exhibuit, paterna gratia, gratias humillime & devot-

sime esse peragendas, id quod facio, & faciam,

dum spiritus meos reget artus, & in se-

cula seculorum.

F I N I S.

